

Tilburg University Newspaper Univers

Roger Scruton

“De EU is pure waanzin”

25 November 2015

Door Jan Ligthart

Van Brexit tot Nexit. Als Roger Scruton het voor het zeggen had, zou niet alleen Groot-Brittannië uit de EU stappen, maar ook Nederland. Scruton is de meest prominente conservatieve filosoof van Groot-Brittannië. Hij is tegen staatsinterventie, dus is het geen verrassing dat hij ook een sterke tegenstander is van alles wat uit Brussel komt.

Britse leiders moeten destijds idealistische motieven hebben gehad om Groot-Brittannië lid te maken van de EEG, de voorloper van de EU. Hadden ze het fout?

“Die stap is juist gezet door mensen die niet wisten wat ‘idealisme’ was. Ik geloof niet dat de leiders toentertijd wisten wat ze aan het doen waren. Niemand was ooit verteld wat het resultaat ervan zou zijn. Er werd ons verteld dat het enkel een commerciële deal zou zijn, een verdrag voor een vrije markt dat zou leiden tot een toename van de internationale handel.”

U gelooft dat een Brexit de beste en waarschijnlijk enige uitweg is voor uw land. Wat zijn uw klachten over het Britse lidmaatschap van de EU?

“Mijn grootste klacht heeft te maken met het vrije personenverkeer binnen de EU, waardoor ons land nu verzadigd is met immigranten. Ten tweede vind ik dat hele non-discriminatiebeginsel buitengewone nonsens. Ten derde hanteert de EU een Napoleontisch rechtssysteem dat niet samengaat met ons eigen rechtssysteem. Tot slot is er de intentie om ons los te maken van de landen waar Engels de moedertaal is en een onderdeel te maken van Europa, terwijl we dat nooit echt zijn geweest. Ook dat is voor veel mensen moeilijk te accepteren.”

“Andere landen zullen te zijner tijd tot dezelfde conclusie komen. Omdat dit een dynamisch proces is dat geleid wordt door een politieke klasse die grotendeels geïsoleerd is van de populaire opinie. Al die commissarissen en zo hoeven zichzelf niet verkiesbaar te stellen. Zij zullen doorgaan met hun persoonlijke agenda, zonder zich van iemand iets aan te trekken. Totdat iemand zegt: het is genoeg, wij stappen eruit.”

“Door dat vrije personenverkeer binnen de EU is ons land nu verzadigd met immigranten”

U maakt zich zorgen over de Britse identiteit. Sommigen zullen zeggen dat een volk zijn eigen identiteit kan behouden en tegelijkertijd onderdeel kan zijn van een groter geheel, omdat dit geheel juist een betere bescherming voor elk afzonderlijk lid biedt.

“Mensen zullen dat inderdaad letterlijk ter verdediging opvoeren- dat het juist gemakkelijker is om immigranten te absorberen als je onderdeel bent van een groter geheel. Maar dan wordt geen rekening gehouden met het feit dat al deze immigranten alleen in Duitsland, Nederland of Engeland willen wonen. Dat is waarom zo’n groter geheel geen verschil maakt.”

Om die reden willen Duitsland en Nederland een gelijke verdeling van de immigranten over de verschillende landen van de EU. Als iedereen de regels zou volgen, zou dat systeem werken...

“Ja, het zou kunnen werken als inderdaad iedereen de regels zou volgen. Maar dat is niet het geval. De Fransen hebben nog nooit de regels gevolgd en in het bijzonder niet de regels die ze zelf opstellen. Enkel nationale identiteit en nationale loyaliteit zorgen ervoor dat mensen regels opvolgen, dat doen zij niet bij regels die door buitenstaanders zijn opgesteld.”

Zou u een kleinere EU of een EU met een kleiner mandaat onderschrijven?

“Ja. Als de EU kleiner was en als de EU niet op zo’n waanzinnige manier richting het oosten was uitgebreid. Als de EU langzamer was gegaan, als het meer gereflecteerd had en verdragen had herzien – in het bijzonder het verdrag omtrent de vrijheid van verkeer voor personen en voor kapitaal – dan had het er heel anders uitgezien. Maar laten we eerlijk zijn, het verdrag is zestig jaar geleden bedacht en ondertekend onder omstandigheden die verdwenen zijn en door mensen die nu dood zijn. Waarom zou iemand zich gebonden voelen aan een verdrag dat de situatie binnen de EU enkel verslechtert? Dit is het probleem: verdragen, in tegenstelling tot democratische parlementen, kunnen niet veranderd worden. Dat is wat we allemaal hebben ervaren. Je moet 29 handtekeningen hebben van soevereine staten. Staten die niet allemaal even democratisch zijn en die vaak verschillende belangen hebben. Het is pure waanzin om bestuurd te worden door zo’n systeem.”

Het klinkt alsof u werkelijk gelooft dat een Brexit zal plaatsvinden...

“Het zou kunnen. Ik weet het niet, ik ben geen profeet. We zullen het moeten afwachten. Onze situatie is niet zo verschillend van die in Nederland. Beiden zijn we oude monarchieën en hebben we onderdelen van ons voormalig rijk verloren. Mensen zullen zeggen dat het verlaten van de EU onze internationale handelspositie zal verslechteren, maar alle Europese landen zijn minder competitief door de Europese regelgeving. Een gigantische hoeveelheid wetgeving is door de Europese Commissie goedgekeurd. Tegen de tijd dat we de EU verlaten hebben en bewezen hebben dat we het zelf kunnen door weer met de provincies uit het oude Britse Rijk samen te werken, zullen jullie Nederlanders denken: waarom kunnen wij dat niet ook doen? Waarom kunnen wij niet zijn zoals we in Rembrandts tijd waren?”

“De Fransen hebben nog nooit de regels gevolgd en in het bijzonder niet de regels die ze zelf opstellen”

Waarom zou u – conservatief in hart en nieren – chaos en radicale veranderingen willen promoten door een Brexit te ondersteunen?

“Ik geloof niet dat een Brexit chaos zal creëren. Waarom zou het? Ja, andere landen zullen misschien volgen. Misschien is dat wel beter. Zo lang we maar fatsoenlijke allianties behouden, met de militaire samenwerkingen voorop, en we onze gemeenschappelijke belangen erkennen. Ik denk dat de chaos een stuk groter zal zijn als bijvoorbeeld Poetin besluit Letland binnen te vallen. En wat te denken van de chaos die Merkel heeft geschapen door het hele Midden-Oosten in Duitsland uit te nodigen?”

“Ik denk dat het mensen wakker schudt, dat zij zich realiseren wat echt belangrijk is. En dat is niet economie en al die andere onzin, maar de verdediging en bescherming van je thuisland tegen de vijand. Uiteindelijk zal je beslissingen moeten nemen in het nationale belang. En dan moet je niet bang zijn voor chaos. Ik bedoel: de hele wereld is chaos. Het is een moeras waarin men een eiland van orde probeert te creëren. En dat is precies wat ons land en ook jullie land is geweest: een eiland van orde. Maar we worden meegesleept in de universele entropie door de EU.”

Maar de mensen in Brussel zullen zich toch met de beste bedoelingen inzetten voor de Europese leden en de Europese bevolking?

“Bent u daar zeker van? Misschien heeft u gelijk, maar ik heb nog nooit een bureaucraat ontmoet met de beste intenties. Voor hen gaat het om hoge salarissen, om omvangrijke en

vroege pensioenen. Bureaucraten hebben heel veel persoonlijke motieven om de EU te houden zoals het is.”

In bijna heel Europa zijn partijen en politici met extreme standpunten populair. Anti-immigratiepartijen wonnen in Polen en in Zwitserland, Geert Wilders gaat aan kop in de Nederlandse peilingen, Syriza in Griekenland is een politiek buitenbeentje en hetzelfde kan gezegd worden over de nieuwe Labour-leider Jeremy Corbyn. Maakt u zich hierover zorgen of verwelkomt u deze ontwikkelingen juist?

“Je dient de publieke opinie accepteren. Je moet gewoon je best doen om die opinie te beïnvloeden en ervoor zorgen dat die een vreedzame en verzoenende richting opgaat. Dit doe je door de discussie aan te gaan en bereid te zijn compromissen te sluiten. Misschien heeft u gelijk dat Wilders en anderen waarschijnlijk helemaal geen discussie of compromis willen. Het is ook moeilijk. Maar zo zit politiek in elkaar. In ieder geval denk ik niet dat wetgeving uit Brussel de oplossing is voor alles. Wetten die opgesteld zijn door bureaucraten die niets hebben met de landen en mensen aan wie ze die wetten opleggen. Dan is het nog altijd beter om te kiezen voor wat het volk wil.”

Dat kan gevaarlijk zijn...

“Mensen zijn gevaarlijk. Er is geen gemakkelijke oplossing voor deze situatie, je kunt je alleen maar sterk maken voor rationele discussies en fatsoenlijke juridische processen. Bureaucraten die hun wil opleggen aan het volk is in ieder geval niet de oplossing.”

Roger Scruton

Roger Scruton is een Engelse filosoof, gespecialiseerd in esthetica. Over de hele wereld staat hij bekend om zijn traditionele, conservatieve gedachtegoed en hij wordt vaak gezien als de meest prominente Britse conservatieve filosoof sinds Edmund Burke. Hij schreef meer dan dertig boeken, waaronder *Art and Imagination*, *The Meaning of Conservatism* and *How to Think Seriously About the Planet: The Case for an Environmental Conservatism*. Scruton was verbonden aan onder meer Birkbeck College in Londen, Boston University, The American Enterprise en de University of St Andrews.

Een Engelstalige versie van dit artikel verscheen in *Univers*, nummer 4.